

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Világirodalom (Világirodalom és kapitalizmus)

Egyetemi tanév: 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4. Szakterület	nyelv- és irodalomtudomány
1.5. Képzési szint	alapképzés
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	magyar nyelv és irodalom szak
1.7. Képzési forma	nappali képzés

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	A magyar irodalom története 1849-1908			A tantárgy kódja	LLM5064
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	dr. T. Szabó Levente egyetemi tanár				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Zabán Márta egyetemi adjunktus				
2.4. Tanulmányi év	3	2.5. Félév	1	2.6. Értékelés módja	Kollokvium
2.7. Tantárgy rendszere	választható			2.8. Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2. előadás	2	3.3. szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összórászám	42	melyből: 3.5. előadás	28	3.6. szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórászámával)					8
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					2
Más tevékenységek					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászámja					56
3.8. A félév összórászámja					98
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	nem
---------------	-----

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

4.2. kompetenciabeli	nem
----------------------	-----

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	előadóterem, vetítő, internet-hozzáférés, laptop, hangszórók, tudományos adatbázisok, könyvtári hozzáférés alapvető klasszikus magyar irodalmi kézikönyvekhez, forráskiadásokhoz, szakmai kiadványokhoz és folyóiratokhoz a hallgatók számára
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	l. fentebb

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP2	Alkalmazza a kulturális és művészeti kifejezésformák sokféleségét
CP22	Naprakészen tartja szakmai ismereteit
CP3	Alkalmazza a társadalom- és bölcsészettudományok területén szerzett ismereteit
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT1	Alkalmazza a tudományos módszereket
CT3	Információforrásokat használ.

6.2. A tanulmányi programra jellemző kimeneti követelmények

A tantárgy által megcélzott kimeneti követelmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP1	A hallgató felismeri, megérti, leírja, magyarázza, összefoglalja és szintetizálja a nyelvtudományi (hangtan, szókészlet, alaktan, mondattan), irodalomtudományi, irodalomelméleti, kultúr- és civilizációtörténeti, valamint fordítástudományi ismereteket.	A hallgató a megszerzett ismeretek alapján szövegeket értelmez, illetve leír, érvelő vagy kritikai elemzéseket dolgoz ki. A hallgató összefüggéseket teremt a tanult diszciplínák között, hogy kialakítsa a szakterület integrált modelljét. A hallgató nyomon követi a szakterület tudományos és technológiai fejlődését.
CP2	A hallgató leírja az általános nyelvészet és irodalomelmélet alapvető fogalmait, és alkalmazza azokat a magyar nyelvre és irodalomra.	A hallgató alkalmazza a természetes nyelvek és az irodalom tanulmányozására jellemző módszertani és elméleti modelleket.

7. Tárgy-specifikus kimeneti követelmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)

1. A hallgató általános jártasságot szerez a világirodalom 19. és 20. századi történetének társadalomtudományilag is értelmezhető tendenciáiról
2. A hallgató azonosítja és leírja a világirodalmi mező modernizációs folyamatait
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A hallgató képes összefüggően látni összetett világirodalmi folyamatokat a kapitalizmus modernizációs története felől
2. A hallgató képes önállóan érvelni és összetett módon elemezni világirodalmi szövegeket és jelenségeket

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1-2. Mitől és hogyan komparatistikai problémák a kultúra gazdasági folyamatai?	problémacentrikus kérdésfelvetés	
3-4. Kiszolgáltatottság, szenvedés, szolidaritás: irodalmi víziók a kapitalizmusról	problémacentrikus kérdésfelvetés	
5-10. Fogyasztói társadalmak és irodalmi (ellen)poétikák a 19. és 20. században	problémacentrikus kérdésfelvetés	
11-13. Világirodalom a piacon: a művészeti jelenlét reflexív kortárs formái	problémacentrikus kérdésfelvetés	
14. Kollokvium	problémacentrikus kérdésfelvetés	
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1.Bevezetés (Joyce Carol Oates-elbeszélések)	prezentációk és szakmai vita	
2-3. A modern bevásárlóközpont születése. Zola: <i>Hölgyek öröme</i>		
4-5. Kiszolgáltatottság, szenvedés, szolidaritás. Leile Slimani: <i>Altatódal</i>		
6-7. A hivatal történetei. Melville: <i>Bartleby, az írnok</i> és Tolsztoj: <i>Ivan Iljics halála</i>		
8-9. Víziók a posztkapitalizmusról. Salman Rushdie: <i>Fúriadűh</i>		
10-11. A siker elviselhetetlen súlya. Daniel Kehlmann: <i>Hírnév</i>		
12-13. Történetek az „édeni Amerikáról”. E. L. Doctorow: <i>Jolene élete</i> , Walter John Harmon, <i>Halott</i>		

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok	9.2 Értékelési módszerek	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	jártasság az egyes témakörökben, a szakmai problémák kezelésének minősége, logikus érvelés, árnyalt fogalomhasználat, az irodalomjegyzék alapos ismerete	kollokvium	2/3
9.5 Szeminárium	a szemináriumra kijelölt szépirodalmi és művészeti alkotások alapos, értő, átgondolt ismerete, illetve aktív részvétel a közös szemináriumi munkában	folyamatos értékelés a félév során	1/3
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei - egyetlen szeminárium mulasztható - a szemináriumi szövegek alapos elolvasása, aktív jelenlét a szemináriumon - az otthoni feladatok rendszeres és pontos elvégzése aktív jelenlét az előadáson és jártasság az előadás által felvetett kérdéskörökben			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok)

	A fenntartható fejlődés általános ikonja			

Kitöltés időpontja:
2026. április 8.

Előadás felelőse:
dr. T. Szabó Levente

Szeminárium felelőse:
dr. Zabán Márta

Zabán Levente

Márta

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

Intézetigazgató:

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

BERSZAN ISTVAN
2026.04.24 09:51
Aprob acest document

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása